

Juryrapport Gerard Westhoff talendidactieprijs 2022

De Gerard Westhoff talendidactieprijs wordt sinds 2009 jaarlijks uitgereikt aan het beste eindonderzoek op het gebied van vreemdetalendidactiek, geschreven door studenten aan Nederlandse lerarenopleidingen. Er zijn twee categorieën: scripties geschreven aan een eerstegraads of een tweedegraads lerarenopleiding. De prijs wordt om het jaar toegekend aan één van deze categorieën. Studenten van de eerstegraads lerarenopleidingen aan hogescholen en universiteiten waren dit jaar aan de beurt.

De jury bestond uit Ana Llamazares (vakdidactica Spaans, Universiteit Utrecht), Stefanie Ramachers (vakdidactica Duits, Radboud Universiteit, Nijmegen) en Monica Sienders (vakdidactica Engels, Hogeschool van Amsterdam).

De jury heeft vier inzendingen ontvangen, afkomstig uit twee instellingen. Er waren twee inzendingen Engels, één Duits en één Spaans. De jury was zeer onder de indruk van de kwaliteit van deze afstudeeronderzoeken, die terecht met zeer hoge cijfers zijn beoordeeld door de lerarenopleidingen. De kwaliteit van het onderzoeksontwerp was in alle gevallen goed, de thematiek sloot aan bij actuele vakdidactische vraagstukken en bij concrete problemen in de lespraktijk. Ook waren ze allemaal innovatief.

Alle auteurs hebben laten zien dat ze met hun werk het taalonderwijs kunnen helpen verbeteren, de resultaten en lesideeën zijn van duidelijke waarde voor de praktijk en (grotendeels) overdraagbaar aan collega's van andere talen en schooltypen. De jury was onder de indruk van alle inzendingen en vond het niet makkelijk om een keuze te maken. Uiteindelijk heeft de jury besloten om aan twee daarvan de prijs ex aequo toe te kennen. De winnaars zijn Martijn Prins, auteur van *The sergeant speaks: identifying the language needs of the Royal Netherlands Army* en Anna Rahmat, auteur van *El propio experto: inventar, invertir e investigar*. Beiden zijn aan de Universiteit Utrecht afgestudeerd.

Martijn heeft de Engelse taalbehoeften onderzocht bij onderofficieren van de Nederlandse landmacht, die moeten opereren in buitenlandse NAVO-missies waar Engels als *lingua franca* wordt gebruikt. Adequate taalbeheersing is in militaire situaties vanzelfsprekend van extreem belang. Hij heeft zijn analyse uitgevoerd op basis van een uitgebreid theoretisch kader, waarin zowel inzichten uit Task-Based Language Teaching als curriculum design zijn opgenomen. Op basis van de data die hij via interviews, vragenlijsten en groepsgesprekken heeft verzameld, heeft Martijn vervolgens een nieuw taalcurriculum opgesteld, met voorbeeldmateriaal. Hierbij heeft hij ook rekening gehouden met de uitvoerbaarheid en de behoeften van de opdrachtgevers.

Zijn werk is een uitstekend voorbeeld van hoe een taalcurriculum zou kunnen worden herontworpen, via een onderbouwde toepassing van *mixed methods*. Alle stappen zijn duidelijk beschreven en nauwkeurig gedocumenteerd, de inventarisatie van frequentie en ervaren moeilijkheidsgraad van beroepstaken is voorbeeldig uitgewerkt. Dit maakt zijn aanpak meteen overdraagbaar voor curriculumherontwerp in andere beroepssituaties. De jury dacht in het bijzonder aan Engels en Nederlands in de mbo-kwalificatiedossiers: het werk van Martijn zou hiervoor als draaiboek kunnen dienen. In dit kader biedt het ook aanknopingspunten en inspiratie voor nieuwe onderzoeken, die naar mening van de jury zich op de explicitering en aanscherping van de relatie tussen taken en ERK-niveaus zouden kunnen richten, om voor taaldocenten nog duidelijker te maken hoe het ERK benut kan worden voor de onderbouwing van een taakgericht curriculum.

Anna heeft in haar lessen Spaans onderzoek gedaan naar hoe werken aan een profielwerkstuk op het gebied van taal- en cultuuronderwijs kan bijdragen aan de ontwikkeling van kritisch denken en een onderzoekende houding bij leerlingen. Er zijn maar weinig 5havo of 6vwo leerlingen die hun profielwerkstuk maken in relatie tot het vreemdetalenonderwijs en er zijn ook weinig voorbeelden voor taaldocenten. Anna heeft haar werk ontsloten via de KriTiCO-website (www.kritico.nl), een handreiking voor zowel leerlingen als docenten. Ze heeft de website eerst voorgelegd aan leerlingen en collega's en vervolgens aangepast op basis van de evaluatie van hun bevindingen.

De jury vindt het werk van Anna uitstekend theoretisch onderbouwd: het is een mooi voorbeeld van ontwerponderzoek en van directe relevantie voor de praktijk, niet alleen voor docenten Spaans maar voor alle vreemdetaaldocenten. De keuze om via een website haar resultaten beschikbaar te stellen maakt het voor andere taaldocenten heel laagdrempelig om haar inspirerende aanpak toe te passen in de eigen context. Haar werk is innovatief omdat het in de behoefte voorziet bij veel taaldocenten om meer inhoud aan het taalonderwijs te geven: het profielwerkstuk wordt vaak als een van de mogelijkheden genoemd, maar er ontbrak tot nu toe een bruikbare handreiking, waarin zowel vakspecifieke als vakoverstijgende vaardigheden worden aangesproken. Voortbouwend op dit werk denkt de jury aan vervolgonderzoeken die zich kunnen richten op de begeleiding van werkstukken in lagere leerjaren.

Tenslotte heeft de jury een boodschap. Deze twee eindwerken laten zien hoe vakdidactisch onderzoek van studenten aan lerarenopleidingen kan voorzien in concrete behoeften van het werkveld. De jury hoopt dat de prijs de verbinding tussen onderzoeksresultaten en praktijk kan helpen versterken: laten we goed kijken naar de onderzoekspareltjes, want die kunnen echt het verschil maken.